

Abstrakt

Důvodové zprávy k návrhům zákonů jsou podle závazné právní úpravy integrální součástí legislativního procesu v České republice již dlouhý čas, výrazně přesahující trvání samostatného české státu. Právní věda jim však, podobně jako celému legislativnímu procesu, nevěnuje příliš velkou pozornost. Bohužel, podobně je na tom také většina aktérů legislativního procesu.

Tato práce nejprve stručně popisuje právní úpravu vztahující se k důvodovým zprávám. Při tom bere v úvahu jednak účinnou úpravu, jednak platnou úpravu s účinností plánovanou od roku 2020, ale také úpravu v Legislativních pravidlech vlády závaznou pouze pro vládní návrhy zákonů.

Vycházejíc z předpokladu, že tvorba důvodové zprávy není cílem sama o sobě, práce nejprve definuje funkce, kterou v českém právním prostředí důvodové zprávy plní. Teprve v závislosti na nich lze totiž určit standardy, jak má v praxi důvodová zpráva vypadat, případně jak vypadat určitě nemá.

Na základě definovaných funkcí jsou pak identifikovány nejčastěji se vyskytující nedostatky, které plnění těchto funkcí znesnadňují či úplně znemožňují. Tyto nedostatky jsou prezentovány na příkladech reálných materiálů (návrhů zákonů) z legislativního procesu – zastoupeny jsou návrhy schválené a vyhlášené jako zákony, návrhy neschválené i návrhy v současnosti se nacházející v různých fázích legislativního procesu.

Z faktu, že kvalita důvodových zpráv nebývá vždy excelentní, vyplývá existence nemalého prostoru pro zlepšení situace. Autor práce nastiňuje několik možných změn, které by dle jeho subjektivního názoru k nezanedbatelnému zlepšení vést mohly a zároveň by bylo možné je poměrně rychle a bez problémů do legislativního procesu zavést.

Nelze nicméně přehlížet, že klíčovým faktorem, majícím potenciál stát se největším pozitivem pro kvalitu důvodových zpráv, by bylo přehodnocení postoje klíčových aktérů legislativního procesu ve smyslu většího uvědomění jejich nemalého významu.